

دیوار گرگان سومین دیوار تاریخی جهان / عکس

۱۷ خرداد ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۳۲

دیوار بزرگ گرگان یا دیوار سرخ که در متون قدیمی با نام مار سرخ نیز نامیده شده است دیواری تاریخی است که از کنار دریای خزر در ناحیه گمیشان آغاز شده و تا کوه‌های گلیداغ در شمال شرق کلاله ادامه می‌یافته است.

اکنون تقریباً تمام این دیوار از میان رفته است و تنها بخش‌های کوچکی از آن که در زیر خاک مدفون مانده، باقی است. دیوار تاریخی گرگان پس از دیوار چین (به طول شش هزار کیلومتر)، بزرگترین دیوار دفاعی جهان است. این دیوار عظیم تاریخی که ۲۰۰ کیلومتر طول دارد در ۲۹ تیرماه سال ۱۳۷۸ به ثبت ملی رسیده است.

عکس این دیوار نخستین بار توسط اریک اشمیت خلبان آمریکایی ثبت شد. آقای اشمیت خبرنگار آمریکایی که با هواپیمای خود در سال ۱۳۱۶ از نقاط باستانی ایران عکاسی می‌کرد، در منطقه گرگان دیوار قرمز رنگی را دید که از سمت دریای خزر به طرف کوه‌های گلیداغ امتداد دارد. او از این دیوار عکس گرفت و این عکس‌ها سندی برای تحقیقات باستان شناسان ایرانی و خارجی بر این دیوار شد.

پیشینه

قدمت این دیوار که از آجرهای گلی سرخ رنگ ساخته شده به دوره ساسانی باز می‌گردد. یک تیم باستان‌شناسی مرکب از محققان ایرانی و بریتانیایی موفق شده‌اند تاریخ احداث آنرا سده ۵ و یا ۶ میلادی تعیین کنند. پادشاهان ساسانی که با امپراتوری روم شرقی جنگ‌های مداومی داشتند از سوی شمال نیز با تهدید قوم هون (Hun) و دیگر اقوام شمالی رو به رو بودند. بنابراین دیوار می‌توانست محل رخنه این اقوام را به داخل ایران در فواصل کوهستان‌های قفقاز و خط ساحلی دریای مازندران ببندد.

پیروز، پادشاه ساسانی در سال‌های ۴۵۹ تا ۴۸۴ میلادی زمانی که با هون‌های سفید نبرد می‌کرد مدتی را به طور متناوب در منطقه گرگان گذرانده است بنابراین احتمالاً او یا پادشاه ساسانی دیگری (قبل یا بعد از او) برای محافظت از دشت حاصل خیز گرگان در برابر هون‌ها، این دیوار را ساخته است.

تحقیقات روی یکی از دژها یا سربازخانه‌های این دیوار دفاعی نشان می‌دهد که حداقل تا یک قرن پس از ساخته شدن فعال بوده‌است و نشانه‌هایی از حضور سربازان در آن دیده می‌شود اما بعد از آن به عللی متروک شده‌است.

از جمله دلایل متروک شدن این تاسیسات دفاعی می‌تواند نیاز به حضور سربازان بیشتر در نبرد با امپراتوری بیزانس یا مقاومت در برابر حمله اعراب بوده باشد.

اهمیت تاریخی

این دیوار از دیوار هادریان که توسط امپراتور هادریان در مرز انگلستان و اسکاتلند احداث شد طولانی‌تر و از بسیاری از بخش‌های دیوار چین، بیش از هزار سال کهن‌تر است. تصور می‌شود که این دیوار سومین دیوار بزرگ تاریخی (بعد از دیوار چین و دیوار سمیز آلمان) جهان و بزرگترین دیوار آجری دنیا باشد. این دیوار همچنین طولانی‌ترین اثر تاریخی ایران است که طی ۹۰ سال ساخته شده‌است.

بررسی‌های باستان‌شناسی نشان می‌دهد که مهندسی ایران و امپراتوری ساسانی به خوبی با مهندسی امپراتوری روم رقابت داشته و یا حتی از آن پیشی گرفته‌است. بررسی‌های اخیر این دیوار، بینشی اروپایی مدار نسبت به تاریخ جهان را به چالش می‌گیرد.

منبع: بیتوته

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۰۶۱۴/عکس-جهان-تاریخ-سومین-گرگان-دیوار/۳۰۶۱۴>